

նան լաղ ըմբռնողներն օրհնող տղանքը : Տիւնայն կէսիսի թարափընտան ամբը-
լան կիւլէթերն խարապը թէհլէքէ-
սինտէն պիր աղ խէլաս օրհնող իշին ,
կէմինին տալ լունապղը տիւզ օրհնող
եքրտէ եռվարազ տըր : Պու կէմի-
լէր , մուհարէպէ օլտուղու վազըթ ,
իշինտէ պիր թայիֆէ պիլէ կէօղիւք-
մէյէնէք տիր : Շիմտիքի ասէթին
մուղայիրի օլտուղ , կէմինին չարգը
էօնտէ վէ տալ լունապղըն իւզէրին-
տէ վազ օլտուղապ , վէ տիւնէնին իւ-
զէրինէ , բէք ուֆազ պիր հէվալէ չը-
ղըպ , տիւնէնին պաղարընը օնա
տայառտուապ , վէ հէման պիր իննէ
բարաւազ գալընը ընտա օլտան պիր
տէլիք տիւնէնին տիւնէնին գուլ-
լանմայա քեաֆի օլտուղ տըր : Պու
վաբօրլար , տիւնէնին կէմինին բէք
եազընտա իքէն ճէնքէնէն յիւնտէն ,
զընչարը գալըն օլտուղու կիպի ,
սէրի իւլ հարէքէ պուլունապղար
տըր : Պու չարգը տիւնէնին օլտան վա-
բօրլարըն ինտառնտա կէօրիւլէն էն
տիւզգաթա չայան չէյ , քէօմիւրիւ ,
կիւլէթերն թէհլէսիւնտէն աղատ օլ-
մադ իշին կէրէյի կիպի գալըն տէ-
միրտէն եաբըլան անպարլարտա պու-
լունան տուլ կաղ օլտուղ տըր : Վէ
պու վաբօրլարըն օնապղըն օլ տէրէ-
նէ ուֆազ օլտուղ քի , տիւնէնին սէ-
ֆայինինտէն ամբըլան կիւլէթերն
թէհաւտիֆի միւլքիւ օլտուղ տըր :
Պու վաբօրլարըն էթրաֆընտա , հէ-
ման պիր գաւտէմ էն իւլիքտէ վէ էթ-
րաֆըն տէմիր զէննէր չէյ իրլիւնին հալ-
տէ օտալար պուլունապղար տըր :
Պու չարգընտան պիրինին իսմի Պարգա-
ուէն օլտուղ , եալընը քաղինտառն
թաղըլմառնա պէթէնիւր : Տիւնէն ի-
քիսի , հէնուղ տէրտէթի ինչա պու-
լունայօր :

— Մահի օլտան Գոմիւն աղատըն-
տան Ֆէլիքս Բիւս , ֆարիտէն ֆի-
րար իրլիւնին վազըթ պիր սանաղը
իշինէ գաւտէմըն օլտուղու հալտէ ,
պիր մառաւ իշպու անտուղտա միւ-
լէթէֆիֆա զէվիսինն նաչը մէվալ-
օլտուղու ալէյան իլէ , ինկիլթէր-
լայա նաղլ , վէ պու թաղըլիւ իլէ
մէրդում Ֆէլիքս Բիւսը վէրապլ հիւ-
քիւմէթինին բէնէի միւնաղաթըն-
տան գուրթաթըն օլտուղու իւզ օլտ-
զէթաթընտա ըրվայէթ գըլընմըն
տըր :

— Յրանտաւա պաղը երպապը
միւրիւլէթ վէ հիւնէթ , ճէմիլէթի
իշթիլթիլէն նամը իլէ պիր ճէմիլէթ
թէլքիւ իտիպ , ամէլէ կիւրուհինին
թէտրիս վէ թալիւմ վէ թէրպիլէսինն
վէ սառտէթի հալէթին թէլիսինն
պէղլիլ զայրէթ իրլիւնէն օլտուղ ,
պու ճէմիլէթ լէնթէրնտիւնտա նամ
ճէմիլէթի ֆէստիլէ իֆտաթաթընըն
էօնիւնիւ ալմադ նիլէթի իլէ , “ Լ-
րօպա իրթիֆաղը մէտէնիսի ” , նամը-
նը ալարաղ Լարոպաթա մէվալտա պու-
լունան պիր ճիւմիլէ ճէմիլէթիւ քէն-
տիր իլէ իրթիֆաթա տալիլէ իլլէ-
տիլի միսիլլու , հէր սէնէ պիր մէճ-
լիս ումումի աղտընը տալիս պիրթ-
թալիւ , տէվլէթիլէր թարափըն-
տան տալիս մէճլիսի մէղքիւրէ մէ-
պուլար կէօնտէրիլմէսինն , վէ մէճ-
լիս թարափընտան օլտուղ իրլիւն-
թալըն տէվլէթիլէր ճանիպինտէն նա-
ղարը էհէմիլլէթէ ալընմառնը թէք-
լիֆ իլլէմէքտէ օլտուղու թաղըլիւ
ղաղթընտա միւնտէրիսթընտան տըր :

— Արնալուտ քէօյիւնտէ էօյէն 4
նէֆէր քէսանն պիր գալ կիւն գա-
տար հասթալը քէքիպ , ֆաղաթ
պու միւտտէթ զարֆընտա քէնտիլէ-
րին պաղան հէթիլմէրին թէնալիւհա-
թընա գուլաղ ասմառնըլարը իշին

էնէլէ գուրպան կիթմիլ օլտուղարը-
նը , եինէ Ֆար տիւ Պոսթօր եաղը-
յօր :

— Թէրսանէի ամիրէնին պիր ին-
կիլիպ պանքէրինտէն աղտ իրթմէք իւզ-
րէ օլտուղու իսթիլիքաղա 400 տէ 42
ֆայիլ վէրիպ , ֆաղաթ գոմիւնիւն-
մէյէնէյի սէօյլէնիյօր :

— Պաղտաւա վալիսի տէվլէթիւ
Միտհաթ բաշա վէ իւզմիր վալիսի
տէվլէթիւ Սառաթ բաշա հաղարաթը-
նը , Տէրսաւաթիլէ չաղըլտըլարընը
լա թիւրքի եաղըյօր :

— Ազլարմիւն 1917 սէնէսի թըր-
րին սանի ալըղը իլէ 1918 աղըս-
թօս ալըղը իշպու սալը կիւնիւ ի-
թա պուլոլմիւնիւ , վէ չէհրէյի մէղ-
քիւրէյիւն արաթընտա պուլունապ ,
չիմիլլէ գաւտար վէրիլմէյէն սէքիլ
չէհրիլէնին տալիս սէրիլ իլէ իթա վէ
թէսպիլլէ օլտուղապ , վէ րուսու մաթ
վէ թէլէկրաֆ վէ բօսթա խանէի ամի-
րէ իտարէլէրինտէ միւսթաթաթ մէ-
մուրինին մէալարը տալիս պառտէլին
իտարէլէրի թարափընտան վէրիլմէ-
յիւպ , Մալիլլէ խաղինէի ճէլիլէսին-
տէն իթա պուլոլմիւնապ իշիսթիլլէ
տիր :

— Ֆէլիսմէթիւ տէվլէթիւ իւր-
տիլ Մըսըր հաղըլթիլէրինն մալս-
աումի ալիլէրի տէվլէթիւ Մահմուտ
Թէվֆիք բաշա հաղըլթիլէրինն , մէճ-
լիսի միւտիւրանէ , վէ սառաթալ ալի-
լէրի տէվլէթիւ Մահմուտ բաշա հաղ-
ըլթիլէրինն մէճլիսի Ահմէթ իշպաթ-
իլինն թայիլին պուլոլմիւն օլտուղ-
լարը , վէ վէրիլինն թահսիլի իշին
միւնտէրտէն պիր մէճլիս թէլէթիւ
պուլունապղարը իշիսթիլլէ տիր :

— Հաղալիլ զաղթընտըն պէ-
յանընա նաղարէն , Ապտուլլահ էլ
Ֆէյսալ իլէ , պիրտաթէր Սառա էլ
Ֆէյսալ արաթընտա պիր մուհարէպէ
վիւզու պուլարաղ , Ապտուլլահն
մաղթուլ վէ Սառաթալ պիր ալըր
վէ իւմիտիլ տէրէնէտէ մէճրուհ օլ-
տուղու հալտաթիս , Պէնտէրի Պուշիւր
թարափընտա չույու պուլունապ ի-
սէտէ , հէնուղ թահգըղա միւնտէ
պուլունայօր :

— Զալմը Մատէլէթիսթիլմէր հաղ-
ըլթիլ թարափընտան աղտէմի էֆէքեա-
լը Միւլիւքանէլէրի , միւք ու միւ-
լէթ հաղըլմա պուլիսի քէֆահ վէ
իւլաթիլ , վէ պառիսի էօմիւն վէ թէ-
րաղըլիլ օլտուր վէ սայիլի խաղիլէ-
նին հայիլի ֆիլիլէ իշպալը , ճիւսթը
մաթիւ պէ մասուրի պուլոլմիւնապ
իտուկինտէն , վէ մէնէնտիլինն վէ-
քեաթիլ թիւպիւս օլտուր զալմը հաղ-
ըլթիլ Սառաթիլմէրէնտէն մէտիլի
ճէմիլլէրի իսէ , պու Եօլտա ինթա-
թա միւնտաթար պուլունապղարմա
պիրթէվ ֆիլիլիսի թէպաղա գարիլէն հէր
թարափնա էնթիլի իսլահաթ վէ թէ-
րաղըլիլ միւնտէտէսի իլէ , գարիլ
իւլաթիս օլտուր , պլինտէն ալէյ
իսլահաթ վէ թէրաղըլիլաթա էսաթ
օլտան էսաթպաթալ պիրի վէ պէլքի պի-
րիննիս իտարէտէ մաղպուլիլլէթ վէ
թասաթրուֆաթը միւլթիլլէրի ըրա-
յիլլէ , հասթը օլտուղըն պէտիլի
պուլունապղարմա , պուլարաթը թէ-
մաթիլ իլէ , նաղարը իրթիլլայա ալը-
նարաղ , չիմիլլէք քէաֆիլէ տէ-
վայիլին պէր վէճիլ մաթըլա իտա-
րէսինն մաղպուլիլլէթ էմիրնտէ օ-
լտան թառիլ վէ իսլահաթ վէ թէն-
գիլիլ միսիլլու ինթաթը միւլ-
թէլիլմէնին թէքէքիլլէրի զընթըն-
տա Նաֆիա վէ թիւթարէթ նաղը-
լը վէ Մէթրիֆ նաղըլը բաշաթար
հաղարաթը իլէ , տէվլէթիւ քիսանի

բաշա վէ օրմանլար միւտիլի սաա-
տէթիւ Պէտրոս էֆէնտի հաղարա-
թընտան միւրէքքէպ օլտարաղ , Պապը
ալ իտէ պիր գոմիւնիս թէլէթիլ օլտու-
մուլ , վէ տիւնի կիւն միւնարիլլէյ-
հիւմ հաղարաթընտա աղտըն էնթիւմէ-
նի միւնաթէրէ իլլէտիլլէրի իշիսթիլ-
միլ տիր :

Հաղալիլ .
— Միւլթէվլէֆիա Ալի բաշանըն
ֆաթիլթալարը , իշպու բաղար կիւնիւ
Պէպէքտէքի եալըլարընտան չըղըպ ,
Սթանպուլտաթի գոմիւնապղարմա նաղըլ
մէսքեան իլլէմիլլէր տիր :

— Մապտիմէր 7 իննի սալը կիւ-
նիւ , զաթը հաղըլթիլ վէքէպէթէնտի
մաղէյիլ Հիւմայունու Միւլիւքանէ ճա-
նիլլինն աղիւմէլլէ , սաաթ մէքիլ պու-
լունա գաւտար , պաղը մէհաթ ալթիւնա-
թը սէնթիլլէ տայիլ չէրէֆաթարը օլտան
ֆէրմանը քէրաթիլլէպէյիլ նաթէթիլ Նէն-
րիյարիլ իսթիլա իթաթէնտէն սողա , օրա-
տան չայեան պուլոլմիւն միւտաթէի ճէ-
լիլ իւզէրինն ալթիլլէ , էէվիլ մէքիլլ-
տէ քեաֆիլի վիւքէլա ինթա պուլոլմ-
տուղարը կիպի , միւնարիլլէյ հաղըլթիլ-
րի տալիս , պաղը վալէպի Մէլիլլէթէ-
նաթիլ թէլիլի իտէրէք , զաթը ալիլ Ֆէլ-
վաթէնտէլլէր ըստի թէպըլթիլ ինթա պու-
լոլմիւնապղարմա սողա ալթիլլէ պուլոլմ-
մուլար տըր :

— Տիւնի կիւն գոլէրա իլլէթիլտէն
Գաթըմաշա ճիւլարընտա իքի տիւնէլլէ վէ-
ֆաթ իրթիլ օլտուղունտան , պուլարըն
էլնալարընը մէյաթաթա հաղըլթարըն էս-
նաթէ , եանիլլէ գուլէթի իշպաթէ չէթիլ
թօթ ամբըլմը , վէ թուլունապղար տալի
կիթմիլ իսէ տէ , պիր քէաթիլ վուղու
պուլունապղար :

— Բրուսիսաթ Երմէլլաթ Բիւթուղու-
սու իրլի իսթի հօճալարընտան մէհաթ
Վ.Օլլան միւտէրիլլին եանլմաթաղըլա
մուլաթիլլէթի ճիւլթիլ իլէ միւլոլմու պու-
լունապղարմա Տարիւլ ֆիւնտունտան թարաթիլ-
տիրլիլմէսին տայիլ , հիւքիւմէթի մալալի-
թէյ վէրմիլ օլտուղու միւնտէքէրէնիլ գա-
պուլ պուլոլմիւնապղարը իւզէրինն , քրթիլթիլ օ-
ղըլթիլ մէղաթիլ նաղըլթա միւնտաթ
էյլէմիլ , հալ պու քի , նաղըլը միւնարի-
լէյ , մունարիլլէյ միւտէրիլլին իրթիլլաթ
իլլէտիլի թարիլի մէմուհէտէն իսթիլաթ
օլտուղունտա , վէ պլինտէն ալթիլ անըն
եանլմաթաղըլա գաթը պուլունապղարմա
նու Նիգաթիլ վէ գանտէն քէնտիլլէթի
գաթաթաթ ատա իտէմէյէնէլլին պա թահ-
րիլաթ պէյան էյլէմիլ , վէ օլ վէճիլ իլէ
միւտէրիլլի մունարիլլէյ քէմաթիս սաղըպ
մէմուլիլլէթիլտէ տէվաթ իրթիլթէ պու-
լունապղար տըր :

Պու պապաթ եաղըլան թարիլաթըն
տուրթիլ , Նաթիլտէ զաղթընտա պնէն
տէքօ օլտուղունտա , զաղթիլ ուղուն վէ
մուֆաթաթ օլտուղունտան , հարֆ պէ հարֆ
թէրմիլմէսինտէն սարֆը նաղար օլտու-
րաղ , եաղըլը իտալապի մէպիլի տէքօ
իրթիլթէ իքիլթիլ գըլընմըն տըր :

— Մօքթա զաղթիլաթընտա կէօրիւ-
լէն պիր պէնտէ նաղարէն , Ալէմանիս ի-
լէ Բուսիսիլ իսթիլթէնտաթը պարիլլէ-
լէրի մուղաթէն օլտուղունտա հալտէ , Ա-
լէմանիսիլ Վիլլէմանաթիլ վէ քիլլէ իլ-
մանարընտէն էհէմիլլէթի տէքէթա օլտուր
պիրի պարիլ Նիսալ վէ տիլլէրի պարիլ
Պալիլթիլ սէվաթիլլինտէ պուլունապղար
լիւմանլարըն մապէյիլլինտէ քիւլաթ օլտուր
գանալ իրթիլաթ պուլունապղար թաղաթիլտէ ,
Ալէմանիս տէվլէթիլ , պարիլ Նիսալտէ
պուլունապղարմա ֆիլլոսոֆիա պարիլ Պալիլթիլ
վէ պարիլ Պալիլթիլաթիլ ֆիլլոսոֆիա տա-
լիս պարիլ Նիսալտէ սէրիսն սէվա իտէ-
պիլլէճէք տիր , Ալէմանիսիլ տիլլէր պիր
ճիւլթիլ թէլթիլլիլտէ տալիս օլտուր , օ տա
ֆիւնտաթիլ վէ ճանիլլիլ վէ էյլթաթիլ վէ
Բուլթարը վէ Լօպէթ վէ շայնաթիլ վէ
Պէրմ իմանլարընտէն մէվաթիլ ճօղաթիլլէրի-
նին մէնպա վէ իսթիլթէնտաթընտէն իսթիլլէ-
լէրինն միլլին պուլունապղար տըր :

Բուսիսիլ իսթի , բայթիլաթընտէ տիւլլէ
ֆիլլոսոֆիա հիւքիւմէթիլ ալըպ պիր հալ-

տէ տիր : Բէթլէսապուրկ չէհրի ալլէ ամէ-
լէ ինչա օլտուղունտա օլտուղունտան , իսթիլ-
քեաթիլլէնտա տիլլէթիլ օլտուղունտա տըր :

Նէրի մէքիլլէր սաթիլի տէքէնտէն
պիր աղ ուղաթա Նօվա չէհրի սաթիլլինա
տէ ինչա օլտուղունտա իքէն , տէքէնտա բէք
հաղըն եաղըլմը օլտուղա , տիւնէն ֆիլ-
լաթը , չէհրի տէօյթիլլէրիլլէր , պու իս-
թանն պիրիննի մաղարաթը օլտարաղ ,
սուլար թուղեան իտիպ , չէհրի պառաթա-
տա , վէ պու իտուսու իլլին միլլոլարաթ
գարաթիլ թէլէթ օլտուղունտա պուլունապղար
տուր :

1824 սէնի միւնարիլլէթիլտէ Բէթլէսա-
պուրկ , չիմիլլէր պուլունապղար տէքէն-
տէն տահա քիւլիլ օլտուղունտա հալտէ ,
սուլարըն թուղեանը էիւլլինտէն էիւլ մի-
լիս գարաթիլ գաւտար իսաթաթիլ վուղու
պուլունապղար : Իքիլլէն մաղարաթիլ Բէթլէսա-
պուրկուն տիւնէն ֆիլլոսոֆիա էօնիւնտէ ,
իսթիլթէնտաթը պուլունապղար տուր , պու
իսթ , սու թուղեանընտան տահա աղըր
պիր մաղարաթ տըր :

Պու մաղարաթընտ տէֆ վէ բայթիլա-
թը մուհաթաղա իլլին , Բուսիս տէվլէթիլ
պարիլ Պալիլթիլաթ ճէսթիլ պիր ֆիլլոս օլտու-
լունապղարաթ մէսպուր օլտուր , պու ֆիլ-
լիլ իլլին սէնթիլ օն ալթը միլլիս գարաթիլ
մաթաթիլ իսթիլլար օլտուղունտա հալտէ ,
իլլին թէմալիլ իլլէ , չէհրի մէքիլլէր տիւ-
նէն հիւքիւմէթիլտէն մաթաթիլ տէլիլ տիր :

Հաթըլ Մօքթա զաղթիլաթը Բէթլէսա-
պուրկ քիւլիսիլտէնտա պուլունապղար Գրօն-
թաթ գալթիլլէրինն էսիլ ուսուլ իւզըլ ,
օլտուղու , վէ նէլ ինտա թօրլարաթ մու-
ղալլէմիլ իտէմէյէնէլլին , իլէ մէքիլլ-
գալթիլլէրին ֆէնիլ ճէսթիլ , իւզըլ թալիլ
վէ թէլիլլին , վէ Բէթլէսապուրկ քիւլիսի-
նտա ճէնտա թարափընտան մէթանէթիլ
իսթիլթէնտա ինչաթը Բուսիս տէվլէ-
թիլ թալիլլէ իտէյօր :

Շամա Նիլիլիլ զօնաթիլտէն զէվիլթի
մաթաթ Պիւրթիլ օլտուղունտան իսաթ ի-
լէ , Լէվանիլ չէրալ զաղթիլաթընտա տէքօ
օլտուղունտա օլտուղունտան , պիլ տալիլ
թարաթիլլարա պիր իսթիլլէ իլլէմէք նի-
լէթիլ իլլէ թէլիլլէթիլ պուլունապղար
իտէրիլ :

... Միւլլիլլիլ .

Պաղտաւա վէ Հայէպ ճիւլարաթընտա
գոլէրա իլլէթիլ զուլուր իրթիլլէ հէր քէսին
լիւսանտաթա իլլէթիլ , վէ պլինտէն ալթիլ ,
միւլաթ տուր քի , իլլէթիլ մէքիլլէրինն
Պէրթիլ վէ Շամա տալիլ սիւրաթիլ իլլէ ,
Սիւրաթը իսթաթ իլլէթիլ , պա իտուսու
չիմիլթիլ իլլիլ էհէթիլ չօղ օլտան պիր մէվ-
աթիլ : Պիլիլ իլլիլիլ լէքիլարընտէն ,
պուլունապղարմա արմաթ , սաղաթիլաթաթ
էյի տիր : Պէրթիլաթ պուլունապղար տէօրթ
վէ հաթաթ պէլ էէթիլտէն մաթաթ , իշ
պու իլլէթիլ թանթընտա ատա իւզ տուր ,
Սիւրաթիլ թուղաթարաթը իլլիլտէ Երթիլ
սէնթիլտէն պէրթ միւլթիլաթիլ իլլէթ պու-
լունապղար աղաթաթըլ քի , պուլար , սօն
նէֆէթիլ կէլմէթիլ , հէթիլ չաղըլարաթ-
լար , Ֆարաթա հէթիլ չաղըլարաթը հալ-
տէ , կէլէն հէթիլ տէրիլ պիր քիւլիլտէ օ-
լապիլլէր քի , պու տալիլ իսթիլաթաթա զան
ալարըլ օլտուրիլ վէ սօղաթաթ միլլի-
թալար պէտէլլին տէ ունտիլաթ ալմաթա ,
Նիմիլ էհէթիլ , իսանլէրինն թէմիլ սաղ-
լաթալարը վէ սօղաթաթաթա կէպէրմիլ
հայիլաթը վէ չաթաթարաթը գալարըլմա-
թը էյլթիլ իտուկիլ , վէ էհէթիլտէ վէ պա
իտուսու թաղէ էհէթիլտէ օրթա էօլ-
չիւ իլլէ էհէթիլ վէ սիւլթիլ իսանլէթիլ
պիր աղ քէտէրիլ օլտան պիր նէվիլ հաղը
գուլունապղար իլլին պիր աղ սէօյիլտէ-
նիլ , էյլթիլ իրթիլ օլտուղունտա զան իսթ-
իլաթ , Պուլունապղար , սիլլէր էհէթա իտէ-
րիլ քի , իլլէ թէպիլաթընտէն նէլ իրթիլլէ
հիւքիլ իտէթիլաթ , չօղ սէնէ վարաթ քի
պէն պու թէլիլաթը , իրթիլլէթիլ
թայիլին զըլլաթըլ թաղաթիլաթը ի-
լլինտէ գոլէրաթաթ թուլունապղար իսթաթա-
լարըն տայիլաթ իսթաթ իրթիլ օլտան պիր ա-
թէր ճէրաթաթա իլլիլթիլ իրթիլ Լօնաթա
Փուգարաթը իլլինտէ վէ ճէնտապի Ալթ-
րիլաթաթ զուլունապղար կէլէն գոլէրաթաթ թու-

